

Zmena legislatívy

Na jar zverejnilo Ministerstvo životného prostredia zákon o obaloch, ktorý obsahoval 4 základné negatíva: obmedzoval právo spotrebiteľov na výber nápojov vo vratných fľašiach, vyškrtával právomoc MŽP zaviesť zálohovanie a recykláciu jednorazových obalov, vyškrtával povinnosť postupnej náhrady obalov z PVC, nemotivoval výrobcov obalov, aby prispievali obciam na triedený zber v miere potrebnej pre účinnosť systému.

Priatelia Zeme realizovali mediálnu kampaň, podnietli celospoločenský odpor, kde časť priemyslu a obce vystúpili proti návrhu, zúčastnili sa pripomienkovacieho konania

a na základe toho MŽP SR stiahlo tento návrh zákona.

Celoslovenský týždeň

V novembri sme zrealizovali celoslovenskú akciu Zachráňme minerálky vo vratnom obale, príroda už má na mále! do ktorej sa aktivitami zapojili desiatky škôl, obcí a mimovládnych organizácií. Cieľom akcie bolo podporiť predaj minerálnych vôd vo vratných sklenených obaloch, ktoré už z pultov predajní takmer vymizli. Zapojené školy a združenia organizovali po celom Slovensku informačné stánky o vratných obaloch, kontrolovali ponuky minerálok v obchodoch, žiadali obchodníkov

aby predávali minerálky vo vratných fľašiach a podávali podnety na Slovenskú obchodnú inšpekciu, v prípade, že obchody nedodržovali zákon.

Ochrana mestskej zelene

Priatelia Zeme – SPZ boli účastníkmi desiatok správnych konaní, na ktorých sme sa snažili zabrániť zbytočným výrubom a ostatný výrub obmedziť na nevyhnutné minimum s podmienkou reálnej náhradnej výsadby.

Informačné stánky o vratných obaloch sa konali v mestách po celom Slovensku

Účastníci ekotábora po zbere bylín s pestovateľkou liečivých bylín Zuzanou Homolovou

Iné ekovýchové aktivity

Stretnutie aktivistov vo Varíne

Vo februári sme zorganizovali víkendovú akciu pre takmer 30 aktívnych ľudí chrániacich životné prostredie. Náplňou stretnutia bolo oboznámiť sa s aktivitami našej organizácie doma i vo svete, prediskutovať možnosti aktívneho dobrovoľníctva v lokalite bydliska. Súčasťou bol workshop komunikácie s verejnosťou.

Účasť na festivale Pohoda

Po minuloročnom zavedení triede-

ného zberu našou organizáciou na festivale Pohoda sme sa tento rok na triedenom zbere podieľali menšou mierou – prostredníctvom 12 dobrovoľníkov sme zabezpečovali informačnú kampaň pre prevádzkovateľov stánkov s občerstvením. Tiež sme komunikovali s účastníkmi festivalu na informačnom stánku s ponukou infomateriálov, kníh, suvenírov, ukážkou nádob na triedený zber, výstavou panelov.

Ekotábora 2007

Letný Ekotábora bol tradične zameraný na rozvoj environmentálneho cítenia, obnovu tradičných remesiel, zmysluplnú pomoc, spoznanie sa členov i nečlenov Priateľov Zeme. Na Ekotábore odzneli prednášky o Tatrách, bylinkách, odpadoch, permakultúre a prírodnej kozmetike.

Benefičný koncert

23.3. sa v Košiciach konal benefičný koncert pri príležitosti 10. výročia vzniku Priateľov Zeme – SPZ. Od počiatkov organizácie v roku 1997, kedy sa malá organizácia pár členov s kampaňou na podporu vratných fliaš na mlieko v Košiciach vypracovala na celoslovensky známu organizáciu pracujúcu na legislatívnom poli, s obcami, školami, verejnosťou. Sme radi, že naše aktivity prišli podporiť svojim umením vynikajúce kapely vidiek, Hudba z Marsu a Marián Čekovský. Účasť bola cca 500 divákov. Pri vstupe zorganizovali aktivisti Priateľov Zeme – SPZ infostánok s ponukou infomateriálov a pri ňom bola panelová tematická výstava.

ANALÝZA PRÍJMOV A VÝDAVKOV V R. 2006		ANALÝZA NÁKLADOV A VÝNOSOV R. 2007	
POLOŽKA	PRÍJMY v Sk	POLOŽKA	PRÍJMY v Sk
granty	2 102 233,06	granty	1 146 159,43
členské poplatky	179 066,60	členské poplatky	109 721,89
príspevky a dary	68 546,20	príspevky a dary	61 962,00
2% z daní	141 289,00	2% z daní	206 121,00
služby a semináre	92 685,90	služby a semináre	170 233,09
predaj tovaru	334 403,30	predaj tovaru	220 840,00
z term. vkladu a úroky z b. účtu	4 421,28	ostatné	1 723,21
ostatné	1 765,45	príjmy spolu	1 916 760,62
príjmy spolu	2 924 410,79		
POLOŽKA	VÝDAVKY v Sk	POLOŽKA	VÝDAVKY v Sk
mzdy a odmeny	1 330 248,00	mzdy, odmeny	995 866,80
réžia	324 298,40	réžia	326 295,82
služby na výroba tovaru	455 232,70	služby na výroba tovaru	360 091,62
aktivity (mailing/publikácie)	11 168,50	aktivity (mailing/publikácie)	59 265,80
nákup tovaru	54 165,78	nákup tovaru	161 837,92
cestovné	112 720,50	cestovné	35 927,00
bankové poplatky	15 763,23	bankové poplatky	11 942,50
ostatné	119 991,05	ostatné	26 047,60
výdavky spolu	2 423 588,16	výdavky spolu	1 977 275,06

Finančná správa

**Priatelia
Zeme
SPZ**

SPRÁVNA RADA „PRIATEĽOV ZEME – SPZ“ V ROKU 2007:
- Ing. Eva Moňoková, predsedkyňa (pedagogička)
- Ing. Arch. Oleg Šuk (učiteľ, výtvarník)
- Radoslav Plánička (environmentalista)

DOZORNÁ RADA:
- JUDr. Jozef Šuchta, predseda (právník)
- Branislav Monok (environmentalista)
- Ing. Jozef Rusnák (vysokoškolský učiteľ)

PRESDA:
- Ladislav Hegyí (environmentalista)

**PRIATEĽIA ZEME - SPZ,
OBČIANSKE ZDRUŽENIE,**
Poštová adresa:
P.O. Box H 39
040 01 Košice
Kancelária:
Alžbetina 53, Košice

2007 Výročná správa o činnosti

**Priatelia
Zeme
SPZ**

Nie ťažbe uránu

Koncom roka 2007 sme spoluorganizovali celonárodné stretnutie obcí a miest, ktorých rozvoj je ohrozený ťažbou uránu resp. zlata. Na stretnutí sme realizovali odborné a právne prednášky o negatívnych dopadoch projektov a opatreniach, ktoré môžu obce využiť pre zastavenie projektov.

Prednášky sa týkali týchto tém: práva obcí v ťažobnom povoloňacom procese, geologické právo, ťažobný zákon, ťažobný zákon a výkonná vyhláška, stavebný zákon, zákon o posudzovaní vplyvu na životné prostredie, politika nerastných surovín. Na základe nášho návrhu sa založilo Partnerstvo s vytvorením spoločnej platformy miest a obcí.

Ďalej sme realizovali osvetu pre verejnosť či už prostredníctvom informačných stánkov na Hlavnej ulici v Košiciach alebo ekovýchovných aktivít na školách. Kontinuálne s týmito aktivitami sme vyzývali a priamo zbierali podpisy pod petíciu.

V novembri 2007 sme iniciovali spolu s organizáciou Greenpeace a ohrozenými obcami stretnutie so štátnym tajomníkom Ministerstva životného prostredia, kde sme mu odovzdali petície s 53 000 podpismi. Na stretnutí sme dosiahli úspech: pán štátny tajomník MŽP SR deklaroval, že v prípade, že bude ťažobný zámer v konflikte s rozvojovými plánmi obce, tento zámer nebude podporený.

V decembri sme sa ako subjekt (na základe zozbierania 500 podpi-

sov) zúčastnili verejného pripomienkovacieho konania proti návrhu energetickej politiky Ministerstva hospodárstva. Žiadali sme o posúdenie energetickej politiky v rámci SEA (Strategic environmental assessment) procesu. Dosiahli sme čiastočný úspech, keď Ministerstvo hospodárstva akceptovalo našu požiadavku pre posúdenie v rámci SEA procesu a zčásti akceptovalo našu požiadavku pre vyňatie časti o „podpore ťažby uránu na Slovensku“. (Projekty ťažby uránu musia byť v súlade s rozvojovými plánmi obce).

31.12.2007 firma Tournigan Gold stiahla svoj projekt ťažby uránu na Jahodnej z povoloňacieho konania, doteraz nezačal proces EIA (hodnotenie vplyvu na životné prostredie).

Zbieranie podpisov pod petíciu „Nie ťažbe uránu“

Podporné zhromaždenie pre nezávislosť rozhodovania košického SIŽP v kauze Tichá a Kôprová

Pomoc občanom Považského Chlmca

Občianske združenie Budúcnosť Považského Chlmca nás požiadalo o pomoc vo veci výstavby skládky odpadov v blízkosti ich obydľí, len pár sto metrov od najbližších domov a školy. Naša pomoc spočívala vo vypracovaní odborných pripomienok projektu v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie.

Zámer rozšírenia spaľovne v Košiciach

Vlastník spaľovne odpadov pri Košiciach – spol. Kosit predložila v júni do mestského zastupiteľstva plán jej rozšírenia so žiadosťou o podporu. Plán predpokladal rozšírenie spaľovne z dnešných 75 000 na takmer 200 000 ton ročne, pričom v roku 2006 dokázali spáliť iba 58 000 ton odpadu. Priatel'ia Zeme – SPZ hneď po získaní tejto informácie odštartovali spolu so združením občanov okolia spaľovne Abovská Osa a združením Sosna kampaň, v ktorej žiadali s odbornými podkladmi poslancov košického

zastupiteľstva o nepodporenie tohto zámeru. Spustili sme petičnú akciu a získali vyše 2000 podpisov iba za 1 týždeň, usporiadali sme tlačovú besedu. Mestské zastupiteľstvo najprv odložilo hlasovanie, potom odobrilo iba prvú z troch etáp projektu.

Projekt Rozvíjať sa s kompostom a triedený zber

V rámci medzinárodného projektu „Rozvíjať sa s kompostom“, ktorý odštartoval v roku 2006 sme realizovali nasledovné aktivity: vytvorili sme internetovú stránku www.growingwithcompost.org, kde sú pridávané vytvorené informačné materiály o kompostovaní. Podporili sme aktivity a projekty zamerané na komunitné kompostovanie s priradiťím na zamestnanie dlhodobo nezamestnaných obyvateľov a znevýhodnené skupiny. Začali sme zakladať sieť demonštračných miest v celej Európe, kde je možné vidieť najlepšie metódy a inovácie v nakla-

daní s bioodpadom. Zo Slovenska sú to tieto miesta: Raslavice, Hranovnica, Svatobor pod Oblíkom, Modra, Trenčianske Teplice a Zborov.

Príklady

RASLAVICE: Od konca roku 2006 do mája 2007 sa podaril Priateľom Zeme – SPZ unikátny projekt. V obci Raslavice začalo vyše 70% Rómov v obci triediť svoj odpad. V obci klesol počet nelegálnych skládok, občania sú ekonomicky motivovaní – platia menej za odpad a na miestnom kompostovisku našli prácu 2 ľudia: jeden Róm a telesne postihnutý obyvateľ. Rómovia tak triedia vo väčšej miere ako majoritná časť a triedia viac druhov odpadov.

HRANOVNICA: Priatel'ia Zeme – SPZ pomohli obci Hranovnica pri zavádzaní nového systému nakladania s komunálnymi odpadmi. 1.7 sa zaviedol množstvový vrecový zber, kde každý pôvodca platí len za množstvo skutočne vyprodukovaného zmesového odpadu. Priatel'ia Zeme pomáhali s výrobou letákov, školeniami, ukázkami kompostovania a informačnou kampaňou.

V rámci projektu Growing with Compost a tiež nad rámec (v rámci kampane triedený zber a kompostovanie) bolo realizovaných 315 x emailového poradenstva, 62 školení a seminárov v SR a ČR o triedenom zbere a kompostovaní, 128 prednášok o triedenom zbere a kompostovaní, spolupráca s 79 obcami, osvetla od domu k domu v 3 obciach.

Na úspešný projekt kompostovania v Raslaviciach sa prišiel pozrieť americký veľvyslanec na Slovensku R. Vallee

Ekologizácia zdravotníctva

Pokračovali sme v poradenstve nemocniciam v zavádzaní triedeného zberu odpadov, náhrade škodlivých materiálov - PVC, ťažkých kovov. Užšie sme spolupracovali s nemocnicou Košice – Šaca, kde sme pomáhali zaviesť zatiaľ úspešný separovaný zber aj na oddeleniach nemocnice.

Na novorodeneckom oddelení sme spustili pilotný projekt náhrady škodlivých PVC pomôcok bezpečnými alternatívami. Nemocnici sme venovali materiálny dar – PVC-free infúzne hadičky v hodnote 10 000 Sk. Tento projekt sme zmedializovali. Na spoluprácu pri náhrade PVC

sme oslovili aj všetky dialyzačné strediská na Slovensku. Väčšina z nich už používa pomôcky bez obsahu PVC či ftalátov.

Usporiadali sme okrúhly stôl so zástupcami Ministerstva zdravotníctva, Ministerstva životného prostredia a Úradu verejného zdravotníctva, kde sme rokovali o možnej vzájomnej spolupráci pri úspešnom nahradení PVC materiálov v zdravotníctve. S prednáškou „Jednorazové medicínske pomôcky verus ochrana zdravia a životného prostredia“ sme sa zúčastnili celoslovenského semináru pre odborníkov centrálnej sterilizácie a dezinfekcie pod záštitou Ministerstva zdravotníctva.

Naše aktivity sme medializovali pomocou tlačových správ a článkov v týždenníkoch. Na našej stránke sme zriadili samostatnú sekciu www.priateliazeme.sk/zdravotnictvo s informáciami pre odborníkov aj laickú verejnosť.